

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/47/2018
Identifikačné číslo spisu: 1514202603
Dátum vydania rozhodnutia: 14.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202603.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpeného JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka, proti žalovanej: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie 2.646,59 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3CbZm/326/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoZm/57/2016-173 zo 1. decembra 2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 1CoZm/57/2016-173 zo 1. decembra 2016 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“), č. k. 3CbZm/326/2014-119 zo dňa 18. mája 2016 a žalovanú zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplynulo, že ten sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie i s jeho odôvodnením. Uviedol, že zmenka je stále, bez ohľadu na kauzu a funkcie, ktoré v sebe nesie, dokonalým, abstraktným skriptúrnym cenným papierom, ktorého oprávnený majiteľ nie je povinný preukazovať ani dôvod záväzku, ani výšku pohľadávky, ako to správne skonštatoval súd prvej inštancie poukazujúc na prepojenie zmenkového zákona a Občianskeho zákonníka ako lex generalis. Zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom indosamentov a preukázal splnenie povinností podľa ZZŠ, potrebných na uplatnenie postihu proti indosantovi. Na žalobcu prešli všetky zmenkové práva, vrátane práva vyplniť blankozmenku. Žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, preto ďalší postup žalobcu bol len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke. Ohľadom výšky zmenkovej sumy a splatnosti sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že predložením rozhodcovského rozsudku, bolo možné zistiť v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda

akú sumu bol žalobca v zmenke vyplniť. Žalobca vyplnil zmenku správne sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovacom práve.

3. Ďalej uviedol, že žalovaný nepreukázal, že v čase, kedy žalobca zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobúdal, konal vedome na škodu žalovaného. Žalovaný zmenku rubopisoval bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy kopírovali spôsob prevodu zavedený prvým indosantom. Žalovaný mal mať na zreteli prísnosť zmenkového práva a pri rubopisovaní zmieniek mal možnosť svoj garančný účinok vylúčiť, čo však opomenul. Postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálne pohľadávky neuvedomujúc si, že disponuje zmenkou, svedčí o jeho dobromyseľnosti. Podľa odvolacieho súdu sa žalovaný v snahe sanovať svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky snažil preukázať škodlivé, či šikanózne správanie žalobcu, ktoré preukázané nebolo, a preto kauzálne námietky účinné nie sú.

4. K predloženým rozhodnutiam Krajského súdu v Košiciach a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „NS SR“), na ktoré žalovaný poukazoval odvolací súd uviedol, že tieto nedávajú žalovanému za pravdu. Najvyšší súd posúdil dovolanie žalovaného v inej veci ako prípustné z procesných dôvodov - pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd ďalej uviedol, že záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie. Žalovaný sám spotrebiteľom nie je, preto by bolo v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal právnej ochrany prislúchajúcej spotrebiteľom. Odvolací súd preto skonštatoval, že žalovanému nepatrí právna ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorým sa domáhala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, aby v konečnom dôsledku došlo k zrušeniu zmenkového platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava V č. k. 1Zm 58/2014-19 zo dňa 19.5.2014 v celom rozsahu. Podanie dovolania žalovaná odôvodnila s poukazom na ust. § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

6. Na odôvodnenie dovolania žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) uviedla, že odvolací súd nerešpektoval závery uvedené v uznesení NS SR sp. zn. 2Obdo/19/2014 zo dňa 29. októbra 2015, ktoré mu bolo predložené už v rámci odvolacieho konania. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné, keďže odvolací súd sa nevysporiadal so zásadnými odvolacími tvrdeniami žalovanej, ktoré mali zásadný vplyv na spravodlivé rozhodnutie sporu a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia iba zopakoval odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v podrobnostiach poukázal. Dovolateľka poukázala aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo/4/2013 zo dňa 16. apríla 2014, ktorého závery odvolací súd taktiež nezohľadnil. Uviedla, že obe rozhodnutia NS SR boli vydané v identickej veci, pričom odvolací súd sa neriadil právnym názorom NS SR, svoj rozsudok odôvodnil nedostatočne a arbitrárne a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

7. Uviedla, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil namietané nesprávne posúdenie kauzy zo zmenky ako prostriedku na zabezpečenie záväzkov a nevenoval pozornosť ani námietke žalovanej, týkajúcej sa konania žalobkyne v rozpore s poctivým obchodným stykom, smerujúcim k šikanóznemu výkonu práv. Predmetom dostatočného skúmania nebola ani povaha zmenky ako spotrebiteľskej, pričom súdy sa nezaoberali ani neplatnosťou zmenky. Odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že sa nevysporiadal so závermi zrušujúceho uznesenia NS SR ústavne konformným spôsobom, nedostatočne odôvodnil neprípustnosť kauzálnych námietok žalovanej a najmä sa nevysporiadal s názorom NS SR, že konanie žalobkyne je potrebné posúdiť aj v rozsahu šikanózneho výkonu práv a rozporu jej konania s poctivým obchodným stykom. Posudzovaná zmenka vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky má povahu zabezpečovacieho nástroja k postupovanej pohľadávke, pričom jedným z limitov riadneho uplatnenia zabezpečovacej zmenky je fakt, že sa jej majiteľ nesnaží jej uplatnením získať plnenie od osoby, na ktoré v kauzálnom vzťahu voči nej nemá právo. Uplatnenie zmenky voči žalovanej má jednoznačne povahu zneužitia tejto zmenky na škodu žalovanej. Z dôkazov

vykonaných pred súdom prvej inštancie dostatočne vyplýva, že žalobkyňa sa pri nadobudnutí zmenky dopustila vedomého konania na škodu žalovanej v zmysle čl. I. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Kauzálne námietky žalovanej sú preto prípustné. Odvolací súd nijako nezohľadnil tvrdenia žalovanej v odvolaní, že zmenka uplatnená žalobkyňou voči žalovanej nemá žiadnu kauzu, o čom mala žalobkyňa vedomosť. Súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď za účelom zistenia vedomého konania žalobkyne pri nadobúdaní zmenky na škodu žalovanej, sa snažil nájsť len priamy dôkaz o takomto úmysle žalobkyne, pričom dôkaz dostatočnej kvality môže a má vyplývať z množstva nepriamych dôkazov a jasných súvislostí. Z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo 799/2011 zo dňa 29. apríla 2013 vyplýva, že na to, aby bol daný predpoklad vedomého nadobudnutia na škodu dlžníka stačí, keď nadobúdateľ má nutne predstavu o tom, aké kauzálne námietky sa môžu dlžníkom ponúkať, pričom jeho predstava musí byť úplne určitá, vzťahujúca sa na konkrétny kauzálny vzťah.

8. Ďalej uviedla, že vykonané dôkazy súd prvej inštancie vyhodnotil v rozpore s ust. § 132 OSP, keď ich posudzoval izolovane, jednotlivo a formálne, a nie v ich vzájomnej súvislosti a v hlbšom kontexte. Ustanovenie čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. nenahrádza a ani nelimituje súkromnoprávnu zásadu ekvity, prejavenu napr. v ust. § 3 OZ, t. j. v zákaze šikanózneho zneužitia práva v rozpore s dobrými mravmi. Ustanovenie čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. je len dodatočným prostriedkom ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri ust. § 3 OZ. Zmenka nie je právnym inštitútom vytrhnutým z kontextu právneho poriadku, požívajúcim privilégium presahovať hranice dobrých mravov v súkromnoprávných vzťahoch. Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je spôsobilý navodiť taký stav, že žalobkyňa získa totožné plnenie dvakrát, pod zámenkou dvoch „nezávislých“ titulov (raz z titulu uplatnenej zmenky a druhýkrát od úverového dlžníka žalovanej z titulu kauzálnej úverovej pohľadávky). Je povinnosťou súdu v každom štádiu konania bez výnimky ex offio skúmať, či sa jedná o spotrebiteľský vzťah. NS SR už v identickom spore poukázal na skutočnosť, že súdy boli ex offio povinné zaoberať sa platnosťou zmenky ako zmenky „spotrebiteľskej“. Z tohto pohľadu bolo potrebné, aby súd skúmal, či dohoda o vyplňovacom práve k zmenke, uzavretá medzi žalovanou ako zmenkovým veriteľom a vystaviteľom zmenky ako zmenkovým dlžníkom (a spotrebiteľom zároveň) je dostatočne zrozumiteľná, určitá a či je vôbec platná, a to bez ohľadu na to, či uvedené namietala priamo žalovaná a rovnako bez ohľadu na koncentračnú zásadu v zmenkových sporoch. V zmysle novelizácie čl. I § 17 zmenkového a šekového zákona zákonom č. 438/2015 Z. z. platí, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlým majiteľom. Keďže uvedená novelizácia nemá žiadne prechodné ustanovenia, je priamo aplikovateľná od jej účinnosti, t. j. od 23. decembra 2015. Uvedené novelizované znenie mal preto odvolací súd aplikovať a prihliadať na námietky žalovanej, vznesené v doterajšom konaní. Nie je právne možné posudzovať samotnú platnosť zmenky podľa toho, či sa práva z nej uplatňujú voči vystaviteľovi alebo voči indosantovi. Ak je zmenka neplatná, pretože nie je vystavená v súlade s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa, tak na takúto neplatnosť sa musí prihliadnuť aj v konaní vedenom voči indosantovi, a to aj z dôvodu, že v zmysle čl. I § 49 zákona č. 191/1950 Zb. indosant má právo v prípade, že bude musieť na základe súdneho rozhodnutia takúto zmenku vyplatiť, vymáhať od vystaviteľa zmenky (spotrebiteľa) celú sumu, ktorú zaplatil.

9. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej odmietol, pretože dovolanie nie je prípustné. Poukázal na to, že žalovaná po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu žalovanú sumu uhradila, konaním ktorým de facto uznala súdom priznaný nárok žalobcu a nepodala ani návrh na odklad vykonateľnosti dovoláním napadnutého rozhodnutia. Na záver uviedol, že uznesenia najvyššieho súdu uvádzané žalovanou nepredstavujú podľa žalobcu ustálenú rozhodovaciu prax s odkazom na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

11. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

12. V posudzovanom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videla dovolateľka v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny, keďže odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami žalovanej, v podstatnej miere len zopakoval odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na toto odôvodnenie poukázal. Zároveň odvolací súd nerešpektoval závery NS SR vyslovené v rozhodnutiach sp. zn. 2Obdo/19/2014, sp. zn. 2Obo/87/2009, sp. zn. 2Obo/17/2009 a sp. zn. 1Obdo/4/2013 v identickej veci. Keďže odvolací súd nepostupoval spôsobom stanovenom v zrušujúcom uznesení NS SR v identickom spore a spor rozhodol bez riadneho zdôvodnenia v rozsahu konania žalobkyne v rozpore s poctivým obchodným stykom, smerujúcim k šikanóznemu výkonu práv, nepripustil kauzálne námietky žalovanej a v priamom rozpore s názorom NS SR v zrušujúcom uznesení v identickej veci sa nezaoberal platnosťou zmenky, ktorá vznikla na základe spotrebiteľskej zmluvy, tak rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP. Nereflektovanie zásadných tvrdení žalovanej v odvolaní predstavuje vážne porušenie práva žalovanej na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

13. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci, ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

14. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

15. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na

spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

16. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, pretože ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento podrobne uviedol skutkový a právny stav, na základe ktorého súd prvej inštancie rozhodnutím č. k. 3CbZm/326/2014-119 zo dňa 18. mája 2016 ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz č. k. 1Zm/58/2014-19 zo dňa 19. mája 2014 a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. Konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k uplatneným postihovým nárokom. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 OSP, účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správnych právnych predpisov a tieto si aj správne vyložil, keďže nezistil žiadnu vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. Takýto postup umožňovalo odvolaciemu súdu ustanovenie § 219 ods. 1 a 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Podľa názoru dovolacieho súdu, procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku. Žalovaná mala možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobila. Skutočnosť, že dovolateľka (žalovaná) sa nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ CSP).

18. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie

podľa predstáv žalovanej. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko NS SR je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska.

19. K námietke žalovanej, podľa ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v uzneseniach NS SR ako súdu dovolacieho v identickej veci (sp. zn. 2Obdo/19/2014 a sp. zn. 1Obdo/4/2013) dovolací súd uvádza, že jedná sa o zrušujúce uznesenia dovolacieho súdu, pričom prípustnosť dovolania v nich bola založená na nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Košiciach) z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach. Tvrdenie žalovanej, že NS SR v rozhodnutí sp. zn. 2Obdo/19/2014 vyslovil právny záver týkajúci sa hmotnoprávneho charakteru indosovanej zmenky, nie je správne. V citovanom rozhodnutí NS SR len podotkol, že z obsahu spisu sa mu javí, že v danom prípade by mohlo ísť o spotrebiteľskú zmenku. Neuviedol však pre nižší súd záväzný právny záver, že sa skutočne jedná o spotrebiteľskú zmenku, na základe akých dôvodov k takémuto záveru dospel a aké to vyvoláva právne následky. NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Obdo/4/2013 sa vôbec nevyjadril k povahe zmenky (či vyplýva alebo nevyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy) a nezaoberal sa ani uplatnenými kauzálnymi námietkami. Oboma rozhodnutiami NS SR, na ktoré sa žalovaná odvoláva, boli zrušené rozhodnutia odvolacieho súdu len z procesného dôvodu, a to pre procesné pochybenie odvolacieho súdu, ktorým bola nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia pre absenciu relevantného odôvodnenia rozhodnutia. V týchto rozhodnutiach NS SR však nebol vyslovený žiadny právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmenky (ako to tvrdí dovolateľka) a preto v predmetnom spore nemohlo dôjsť ani k žalovanou namietanému porušeniu jej legitímnych očakávaní a k porušeniu právnej istoty.

20. V preskúmvanej veci sa Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (na rozdiel od odvolacieho súdu - Krajského súdu v Košiciach, rozhodnutia ktorého boli predmetom prieskumu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2Obdo/19/2014 a sp. zn. 1Obdo/4/2013) relevantne vysporiadal s odvolacími námietkami žalovanej a náležite vysvetlil, prečo nie je možné aplikovať záver o procesnom pochybení súdu, prijatý v rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Obdo/19/2014 aj v predmetnej veci. Vzhľadom na uvedené, postup odvolacieho súdu nemožno považovať za rozporný s právom na spravodlivý proces. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo/4/2013 žalovaná označila až v dovolaní a z toho dôvodu sa odvolací súd nemohol v odôvodnení svojho rozhodnutia k nemu vyjadriť. K tomuto rozhodnutiu sa preto vyjadril až dovolací súd, ako vyplýva z bodu 21 odôvodnenia tohto rozhodnutia. Len pre úplnosť dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že následne po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu uznesením NS SR sp. zn. 1Obdo/4/2013 Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací opätovne vo veci rozhodol rozhodnutím č. k. 3CoZm/21/2014-216 z 29.01.2015, pričom voči tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo podané následne dovolanie, o ktorom rozhodol NS SR ako súd dovolací uznesením sp. zn. 1Obdo/7/2017 z 13.12.2018, ktorým dovolanie odmietol pre jeho neprípustnosť.

21. Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku žalovanej, týkajúcu sa nesprávneho a nezákonného aplikovania čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd konštatoval, že žalovanej neprislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky, keďže záväzok žalovanej nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu. Keďže žalovaná spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhala nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovanej, pričom za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej (sp. zn. I. ÚS 673/12014, sp. zn. II. ÚS 27/2008, sp. zn. III. ÚS 167/2013). Iba samotná skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu (odvolacieho súdu) nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, ktorá by zakladala porušenie práva žalovanej na spravodlivý súdny proces tak, ako to má na mysli

citované ustanovenie CSP a v preskúmvanej veci tak nebola splnená podmienka prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle ust. § 447 písm. c/ CSP.

22. Dovolateľka ďalej založila prípustnosť svojho dovolania na ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky - pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

23. Podľa ust. § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24. Podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

25. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

26. Dovolací súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil právny názor, že ak dovolateľ v dovolaní uplatnenom pre nesprávne právne posúdenie nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. Zo strany dovolateľa je preto potrebné, aby konkretizoval právnu otázku riešenú odvolacím súdom spolu s uvedením riešenia aplikovaného odvolacím súdom, vysvetlil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a uviedol, ako mala byť právna otázka vyriešená správne. Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/149/2017 zo dňa 27. septembra 2017, z ktorého vyplýva, že ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť, od ktorých rozhodnutí odvolacieho súdu predstavujúcich ustálenú rozhodovaciu súdnu prax, sa odvolací súd odklonil pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie.

27. Prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania potom bude, vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 CSP), závisieť od toho, či a ako dovolateľ vymedzil dovolaciu otázku zásadného právneho významu, ktorú dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi už riešil. V prípade, ak k naplneniu týchto požiadaviek nedôjde, dovolací súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania. Uvedený nedostatok predstavuje zákonný dôvod pre odmietnutie dovolania v zmysle ust. § 447 písm. f/ CSP.

28. Žalovaná v dovolaní poukázala na dve zrušujúce uznesenia NS SR sp. zn. 2Obdo/19/2014 a sp. zn. 1Obdo/4/2013. Ako však už dovolací súd uviedol, že žalovanou označenými rozhodnutiami nebola riešená právna otázka relevantná pre rozhodnutie v predmetnej veci. Vyššie citovanými rozhodnutiami NS SR došlo k zrušeniu rozhodnutí odvolacieho súdu z procesných dôvodov, a nie pre nesprávne právne posúdenie veci. Uvedené rozhodnutia potom nemôžu predstavovať rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými sa odvolací súd pri riešení právnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Pokiaľ predmetom vyššie uvedených rozhodnutí NS SR nebolo riešenie konkrétnej právnej otázky, podstatnej pre rozhodnutie predmetnej právnej veci, nemôžu byť dané rozhodnutia

podkladom pre vyslovenie prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keďže nie je zrejmé, od akého riešenia ktorej právnej otázky mal odklon odvolacieho súdu nastať.

29. Najvyšší súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež uviedol, že odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí súdov iného štátu, nezakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (viď. rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Obdo/1/2018, sp. zn. 5Obdo/4/2018). Taktiež žalovanou v dovolaní označené rozhodnutia NS SR ako súdu odvolacieho sp. zn. 2Obo/17/2009 a sp. zn. 2Obo/87/2009 nie sú spôsobilé založiť prípustnosť dovolania žalovanej v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, pretože sa nejedná o rozhodnutia dovolacieho súdu (ide o rozhodnutia odvolacie).

30. S poukazom na to, že dovolateľka vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevymedzila dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ust. § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť podľa ust. § 447 písm. f/ CSP.

31. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ CSP, ako aj ust. § 447 písm. f/ CSP.

32. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3, veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 CSP).

33. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.